

BÉKÉS

II. évfolyam
44. szám.

Békés, 1948
október 31.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Hibák, amelyeken segíthetünk

Nagy tévedés lenne azt állítani, hogy nálunk a folyton erősödő demokráciában nincsenek hibák, hogy a gazdasági életben és az újjalakuló társadalomban minden rendben van.

Az újjáépítés terén elért eredményeinket nemcsak külföldi barátaink, hanem ellenségeink is kénytelenek elismerni. De azért nem szabad megengedni, hogy a megelégedettség urrá legyen rajtunk, mert még nagyon sok a tennivaló.

A sikerek mellett vannak hibák is, amelyek nem szükségszerűen következnek a múlt örökségéből. Nézzünk csak szembe néhány ilyen hibával.

Nagyon sok faluban nem szerveztek meg kellőképpen a zöldség, gyümölcs és a többi mezőgazdasági termény értékesítését, pedig világos, hogy ezt egy kis előrelátással, idejében történt szervezkedéssel el lehetett volna kerülni.

Egyes helyeken a már megalakított szervezet nem tudta az értékesítést megszervezni, nem tudta a parasztság fogyasztási szükségleteit kielégíteni. Itt a felső vezetésben is volt hiba. De az is bizonyos, hogy a mainál erősebb szövetkezeti hálózat és demokratikus szövetkezeti vezetőség el tudta volna kerülni ezt a hibát.

Az is gyakori panasz, hogy nincs a faluban elegendő petróleum. Most már tudjuk, hogy ebben a MAORT amerikai nagytökés vezetői a hibásak. Ezt tehát nem lehet a demokrácia rovására írni.

Az is kétségtelen, hogy még azokon a helyeken is, ahol a dolgozók ügyeit intézik, akadnak nem odavaló elemek nemcsak a falusi és városi hivatalokban, hanem egyes falvakban még a parasztság mozgalmi vezetői között is. Persze csak ott, ahol a dolgozó tömegek távol maradnak a közügyek intézésétől, nem törődnek a politikával.

Ime néhány jellemző példa azokból a hibákból, amelyeket nagyobb éberséggel és öntudattal el tudnánk kerülni. Mindezek tehát nem a demokrácia, hanem a dolgozóknak, főképpen a dolgozó parasztságnak hibái, akik nem tudnak élni a demokráciaadta jogokkal.

Ezekről a hibákról tehát beszélni kell, világos fejjel, igazságunk tudatában, mert teljesen tőlünk függ, hogy ezeket megszüntessük és ezáltal meggyorsítsuk a demokrácia fejlődését.

Alfa.

Napközi Otthont kap a IV. kerület Több utcát villanyvilágítással látnak el

A képviselőtestület közgyűlése

Békés község képviselőtestülete október 27-én Papp Károly községi bíró elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

Csókfalvi Andor h. főjegyző bejelentette, hogy a főispán intézkedése folytán november 1-től Gulácsi Ferenc mezőgyeri h. főjegyző ideiglenes minőségben Békés község helyettes főjegyzője lett.

A gyűlés háziipari tanfolyamok támogatására 1000 forintot szavazott meg.

Miután a község a IV. kerületi

Napközi Otthon ügyében az építési és népjóléti minisztériumhoz, továbbá a Tervhivatalhoz fordult, most a vármegyei szociális felügyelőség értesítése szerint a Napközi Otthon felállítása megtörténik s ehhez a község is 30.000 Ft-al járul hozzá.

A községi mérnök előterjesztése szerint, a község közérdekű telkek és egyéb területek rendezése ügyében tett beadványára a Földhivatal kiszállott a helyszínre és a népi szervek bevonása mellett az előjáróság jegyzőkönyvet vett fel erről

az ügyről, úgy hogy annak képviselőtestületi jóváhagyása után most már lehetővé válik ezen ügynek végleges rendezése.

Elhatározta a közgyűlés a következő utcák villanylámpával való ellátását: Szélső-utca, Zsilip-utca, Új-utca, Nyár-utca, Ötemető-utca, Galamb-utca, Sodrony-utca, Magyar-utca, Hunyadi téri iskola, Nagyatádi utca, Dió-utca, a katolikus temető és a révház. Ez összesen körülbelül 1700 forintjába kerül a községi villamosműnek.

Az UFOSZ és a FÉKOSZ egyesülése

Az új érdekvédelmi szervezet egységbe foglalja a dolgozó parasztság minden rétegét

A szakszervezetek tanácskozásának alkalmából Erdei Ferenc, pártunk főtitkára, vezércikket írt az UFOSZ és a FEKOSZ közeli egyesüléséről kialakuló nagy általános paraszti érdekvédelmi szervezet kérdéseiről. Megállapítja, hogy elérkezett az idő a két nagy paraszti szervezet egyesítésére és ezen túlmenően a széles paraszti tömegekre kiterjedő általános, egységes paraszti érdekvédelmi szervezet megalakítására.

A most következő hetekben országsszerte készülnek falvainkban és tanyakörzeteinkben az UFOSZ és a FEKOSZ november 23-án összehívott egyesületi kongresszusra. Megszületik tehát végre a kis- és közép-parasztság hatalmas tömegeit magába foglaló s a munkásosztályal szoros szövetséget tartó egységes paraszti szervezet.

A régi világban is voltak különböző „gazdaszövetségek”, ezek a szervezetek azonban a nagybirtokosok és a nagygazdák vezetésével működtek és a mezőgazdasági tőkés érdekeket szolgálták, nem pedig a parasztság gazdasági és társadalmi fejlődését. A felszabadulás után megalakult UFOSZ nem válhatott általános paraszti szervezetté, állandó és keserves harcban kellett álljon a nagygazda érdekeket szolgáló politikai erőkkel, a földhözjuttatott parasztság érdekeinek védelmében.

Az új általános paraszti érdekvédelmi szervezet egységbe foglalja a dolgozó parasztság minden rétegét, szembefordulva a mezőgazdaság tőkésével és szövetséget tart az ipari munkássággal. Végérvényesen fel kell ismerni, hogy a parasztság gazdasági és társadalmi sorsa nem a paraszti elkülönülés hamis jelszavaival vihető előre, hanem azzal, ha az egész demokráciánk, egész társadalmunk fejlődésébe illeszkedik bele. Olyan

szervezetet akarunk, amelyet nem földbirtokosok és nagygazdák vezetnek, hanem a dolgozó kis- és közép-paraszatok.

A szakszervezet példája

Hatalmas gazdasági feladatok várnak erre a paraszti szervezetre. Szervező munkával, felvilágosítással, a helyes termelési törekvések szolgálataival azt kell elérnünk, hogy kimozdítsuk paraszti termelésünket elmaradt állapotából. A földtelen

parasztságot földhöz és béreltérhez kell segíteni, úgy, amint azt régen a földmunkások szakszervezete tette. Minden figyelmünket a szakszervezet példájára kell fordítanunk, amely olyan tömegereje a dolgozók osztályának, hogy erős várként áll minden kapitalista erővel szemben. Az új, általános paraszti szervezet méltó párja lesz az ipari és értelmiségi dolgozók szakszervezetének és azzal testvéri szövetségben parasztságunkat és az egész dolgozó népet is előrevizsítja a gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődés útján.

Ebben az ügyben október 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Bérházban kulturális keretében nagy parasztnagygyűlés lesz. A kulturális műsort a MNDSZ asszonyai adják.

Békés község népe

élen jár a „Dolgozók az iskoláért” mozgalom munkájában

A napokban láttuk a „Dolgozók az iskoláért” mozgalom szeptember havi munkájának eredményét. A kimutatások bizonyítják, hogy Békés népe megértette a mozgalom jelentőségét, az iskolák rendbehuzatalának és további karbantartásának fontosságát.

A mozgalom vezetősége, Balogh Mátyas ref. lelkesül az élen, széleskörű gyűjtést indított, ami közel 10 ezer forintot eredményezett. Ennek az összegnek a felét a község előjárósága, a többit pedig lelkes, névtelen békésiek, belencéresiek, tanárok, tanítók, óvónők, kiskereskedők és iparosok adakozták. De a pénzadományokon kívül több köbméter homokot és 10 mázsa meszet fuvaroztatott a község az iskolák udvarára. A Vöröskereszt ivópoharakkal, szappannal, papirkosarakkal és mosdótálakkal járult hozzá a tantermek felszereléséhez.

A különféle szakmák mindent előteremtettek, amire csak szükségük lehet a gyermekeknek. A famunká-

sok például 50 papirkosarat és 50 seprűt készítettek az iskoláknak. Mindenki azzal mutatta meg áldozatkészségét, amivel tudta. Tömegesen adakoztak cementet, padlólapot, meszelőket, surolókefét, vályogot. A MDP 92 szebbnél-szebb tanulságos könyvvel lepte meg a gyermekeket, — ez egymaga 500 forintot tett ki. Az összes adomány értéke pedig közeljár a 4000 forinthez.

De nemcsak pénz- és természetbeni adományokkal segítették elő a békésiek, hogy minden iskola fehér falakkal, gondosan felszerelve várja az érkezőket, hanem a különféle tömegszervezetek: a MNDSZ, a VHBSZ, a szülők munkaközössége, és még jónéhány egyesület, — jelentős mértékben ki is vették részüket az önkéntes rohammunkából. Egyedül a MNDSZ elvégzett munkáértéke 11.500 forint. A Református Nőszövetség, a Kertészeti Középsőiskola és az Ipartestület, mind 3000 forintot felül dolgoztak. Az elvégzett munka értéke 50.000 forint volt.

Százezer ujjgazdának kell otthont biztosítani

Veres Péter nagyjelentőségű nyilatkozata

— A hároméves terv keretében megindult és egyre nagyobb lendülettel folyó parasztházépítési akciónak igen nagy a jelentősége. — mondotta Veres Péter. Az akció során, a kiosztott házhelyeken

elsősorban az ujjgazdák házaikat kell felépíteni, akik még sok helyen zsellérlakásokban nyomorognak.

— Százezer zsellérszaládnak kell új otthon, új parasztház, ahol egészséges körülmények között élhetnek családjukkal és elhelyezhetik terményeiket is.

— A dolgozó ujjgazdák, volt zsellérszaládók lakásigényeinek kielégítésén kívül meg kell építeni a földmunkások új otthonát is.

— A parasztházépítési akció során

a legfontosabb feladatunk, hogy egyszerű, áttekinthető és építészeti téren is helyes formájú parasztházakat építsünk.

— A korszerű parasztházak felépítésénél vigyázni kell a házak elhelyezésére. Ősi parasztszokás, hogy a házak ablakai délnyugatra néznek. Így az ablakok és ajtók védettek a szélől, bőven kapnak napfényt. Ragaszkodni kell tehát a régi parasztházak tájolási építéséhez.

— Fontosnak tartom — állapította meg Veres Péter — a kemence beállítását a korszerű parasztházakba. Az Alföld fában szegény vidékein még hosszú ideig egyedül a kemence oldhatja meg a parasztházak fűtését. A kemencét a ház központjában, a szobák közfalainak találkozási helyén kell felépíteni.

Református kulturest

Felejthetetlen és élményekben gazdag estét köszönhetünk a Református Népi és Leányszövetségnek azon előadások által, melyeket a Kulturházban folyó hó 23-án és 24-én rendeztek.

A vallás és szabadság, a vallás és demokrácia. Ez a gondolat vonult át mind a három előadásban. Nem újak a szociális tanítások, több ezer éves múltjuk van nekik.

Asztalos Miklós dr. szindarabja: „Hajnali” Bocskai korába vezet bennünket. Látni, hogyan szánja rá magát Bocskay — Judit húgának kételkedése ellenére is — a harcra, a haza és a vallás szabadságáért. Megnyeri ügyének a hajdukat, kik eddig átok voltak az országon, kiknek ő földet és így hazát ad.

Mikor a diószegi győzelem híre megérkezik, Judit húga is hálát ad Istennek és bizik az igaz ügy diadalában. Bereczki Ilonka és Virág Szabolcs alakították a főszerepeket. Teljesen beleélték magukat a nehéz helyzetbe és teljes lélekkel átélték szerepüket. A többi szereplőről is csak dicsőrelemléssel emlékezhetünk meg.

Makay Miklós dr. budapesti vallás- és köznevelési miniszter először a Bethlen Gábor Szövetség üdvözlését tolmácsolta, majd a „Biblia szociális tanításai” címen tartott mélyen átgondolt előadást. Az Ó- és Újszövetségből, Mózes Jeremiás és evangéliomok és Pál apostol leveleiből vett idézetekkel bizonyította be, hogy milyen régi a szociális kérdés. Ezek az iratok tele vannak olyan tanításokkal, melyek a szociális probléma megoldására vonatkoznak. Korunk szociális kérdései rögtön megoldódhatnak, ha Krisztust lelkünkbe fogadjuk. Minél közelebb jut az egyén és a közösség a golgotai kereszthez, annál közelebb juthat egymáshoz és ekkor megvalósul a felebaráti szeretet és az emberi testvériség.

Bányai Irén már többször szerepelt Békésen kiváló szindarabjaival. Most a „Koronás asszony” című szindarabját adták elő. Ez Lorántffy Zsuzsanna törhetetlen hitét és urához való hűségét állítja elénk. Lorántffy Zsuzsanna öreg dajkája övje, Brandenburgi Katalin udvarmesternője pedig megkísérti. De az ő bizalma

Istenben és férjében, I. Rákóczi Györgyben nem inog meg. El is nyeri jutalmát: ura mellett az erdélyi fejedelmi trónra kerül. Bíró László Rákóczi Györgyöt, dr. Pákozdi László Lorántffy Zsuzsannát, Cs. Indilus pedig a cselszövő udvarmesternőt alakította nagy művészettel. A mellékszereplők közül Virág Szabolcsot (Gelei Katona István), Papp Gergelyt (Kereszturi Pál) és özv. Pardinét (Rébi néni) szintén dicsőrelemléssel említhetjük meg éppúgy, mint a többi szereplőket is. Külön meg kell említenünk a korhű jelmezeket.

Mind két szindarab díjat nyert a Bethlen Gábor Szövetség pályázatán. Az előadás után a közönség a szerzőt, Bányai Irént látni akarta és megjelenése után meleg ünneplésben részesítette.

Meghívó

A Nemzeti Parasztpárt november hó 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség. Pártigazolványát mindenki hozza magával.

Szikszay Sándor

1884—1943

Békés egyik közismert és jellegzetes alakját kísértük ki hétfőn utolsó útjára: Szikszay Sándort.

Hatvannégy éves korában szölygött el Isten közlülünk hosszas szenvedés után. Szikszay Sándor igazi iparművész, aranykoszorús mester és az Alföld egyetlen mézeskalácsminta faragó mestere. A debreceni hagyományokat ápolta és fejlesztette tovább. Némelyik munkája valóságos faszobrászati remek. A magyar népművészet díszítő elemeit (rózsa, tulipán, muskátli, virágfüzér) művésziessé használta fel.

Tagja volt az Országos Néprajzi Társaságnak, nagy barátja a Békési Múzeumnak és egy ideig elnöke a békési Ipartestületnek. Ennek nevében Papp István alelnök búcsúztatta iparos társaitól. A temetésen ugyancsak Békés egész társadalma megjelent.

Ne dobd el a használhatatlan papirost, ujságot, hanem gyűjtsd és add át a papirosgyűjtőknek!

Erdei Ferenc:

„A világ biztonságának alapja a vezető nagyhatalmakkal megegyezik”

Az elmúlt héten a Parasztpárt több megyében tartott értekezletet. A pestmegyei értekezleten Erdei Ferenc államminiszter mondott nagy beszédet, amelyben rámutatott az imperialista hatalmak és a belső népellenes kapitalista erők közötti összefüggésekre.

— A világ biztonságának alapja mondotta Erdei Ferenc — a vezető nagyhatalmak megegyezése. Ma a Szovjetunió az egyedüli nagyhatalom, amely komolyan veszi a második világháború tanulságait és komolyan küzd, nehogy Németország még egyszer támadó hatalom lehessen. Nagy beszédében arra is rámutatott Erdei Ferenc, hogy a kapitalista országokban ma is elnyomásban él a dolgozó parasztság.

A szövetkezetiügyi minisztériumról

A szervezés alatti szövetkezetiügyi minisztériummal kapcsolatban bejelentette Erdei Ferenc, hogy a minisztérium rövid időn belül megalakul és mint legfőbb állami irányító szerv, helyes irányba tereli majd szövetkezeteink fejlődését. A minisztérium mindenbóva megfelelő szakembereket küld a jelenlegi bajok orvoslására és az általános földművelésügyi szövetkezeti megerősítésére.

— Harcunk utját eredmények jelzik. Bizom benne, hogy a Nemzeti Parasztpárt a jövőben nem rosszabbul, hanem jobban állja meg a helyét és megoldja az előtte álló feladatokat — mondotta Erdei Ferenc.

Ruhamunka a rendőrség körében

A községváza táján járva, meglepetve láttuk, hogy a rendőrség belső helyiségeiben ragyogó rend és tisztaság uralkodik. Kérdőszóinkra azt a választ kaptuk, hogy bár a község anyagi erejéhez képest a kapitányság helyiségeit rendezte, azonban a belső irodahelyiségeket a rendőrség új vezetőjének utasítására maguk a rendőrkapitányság tagjai rendezték be nagy szépezzéssel. A tiszta falakon táblák vannak kifüggesztve, amelyek — „A dolgozó rendjét védjük” és hasonló feliratokat olvashatunk. És ezek nemcsak jelszavak maradnak, hanem meg is valósultak.

Átmentünk az ős helyiségeibe is, hol meglepetve láttuk azokat a rendőrbajtársakat, akik egyébként éjszaka kint járnak a biztonsági szolgálatban, most kőműves állványokon dolgoznak és csinálták az ős épületét. Ezek a bajtársak törhetetlen akarattal tesznek bizonyosságot arról, hogy hajlandók szabadidejüket feláldozva, a közért dolgozni. Hiszen nem saját maguknak dolgoznak, hanem a nagyközönség részére is akkor, amikor lehetővé teszik azt, hogy ragyogó tiszta helyiségekben intézzék a felek ügyes-bajos dolgait.

Itt kell megemlékeznünk Békés azon érdemes és áldozatkész lakosairól, akik anyagi támogatásukkal a rendőrségért, lehetővé tették az őrnek, hogy ilyen csinos szobákban tanulhatnak és szolgálhatják a nép érdekét.

Őszi szántási munkálatok és a búzavetés

A Vármegyei Gazdasági Felügyelőség kimutatása szerint az október 23-iki állapotnak megfelelően az őszi szántás Békésen a következőképpen áll: az előírt 18.375 katasztrális hold helyett 17.219 katasztrális holdat szántottak fel. E szerint Békés helyzeti sorrendje ütemterv szerint 19, a szántóterület szerint 18.

Sokkal rosszabb helyzet a búzavetésnél. Itt az előírt 12.740 katasztrális hold helyett csak 2980 katasztrális holdat vetettek be és így Békés helyzeti sorrendje a megye községei között a 28-ik.

VHBSz hírek

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége helyi csoportja november hó 14-én délelőtt 10 órai kezdettel tartja zászlóváltási ünnepségét a Hősök szobránál. A VHBSz tagjai 9 órakor gyűlekeznek a Szövetség helyiségében, ahonnan zeneszóval vonulnak fel az ünnepség színhelyére. Az ünnepség műsorát legközelebb közöljük.

A VHBSz értesíti tagjait, hogy szénre elő lehet fizetni a Szövetség irodájában. A szén mázsája 23 Ft hazaszállítva.

Gazdák figyelmébe!

Utasítja a Népi Bizottság mindazokat, akik kenyérgabona vetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni fogatór hiánya miatt, hogy kötelesek azonnal, de legkésőbb november hó 1-én déli 12 óráig (vasárnap is) fogatór igénylése végett jelentkezni a községváza 31. számú irodájában, a Termelési Bizottságnál, ahol fogatórendelést kapnak.

Utasítja a Népi Bizottság a fogatór rendelkező gazdákat, hogy a fogatór igénybevételi jeggyel jelentkező fogatór részére kötelesek az igénybevételi lapon feltüntetett fogatór a meghatározott területet fogatórjukkal felszántani és bevetni legkésőbb november hó 5-ig.

Szabotálásnak minősítik és internálják azt a fogatórrel nem rendelkezőt, aki fogatór nem igényel, valamint az a fogatór rendelkezőt, aki a kirendelésnek nem tesz eleget. Fentieket a Népi Bizottság a rendőrséggel karöltve ellenőrizni fogja. Népi Bizottság.

Köztársaság Mozgó

Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor
Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor

Kövirág

Gyógytörténetes mesefilm, a film-
művészet egyik legszebb alkotása

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

Stan és Pap

Oxfordi diákok

és

Nyugat hőse

Kacagató vígjáték és izgalmas cowboy film

„Csepel 100-as” motorkerékpár már 12 havi 250 Ft részletre is kapható Nyeste vaskereskedésnél.

A Népi Bizottság gyűlése

A Népi Bizottság október 23-iki gyűlésén az egyik repülő bizottság jelentése alapján ifj. Cs. Horvát Gábor IX., 677. sz. alatti lakost csávázatlan és üszögös buza vetése miatt 300 forint büntetéssel sújtotta. Viszont Csapó Gergely X., 462. sz. alatti lakost példakép állítja Békés lakosai elé, mert mintaszérien megmunkált földben kelően csávázott és tisztított búzát vetett.

Meg kell dicsérni Fekete Lajos IX., 40. sz. alatti lakos dűlőbiztost, akinek a körzetében a tengeri szár már be is van hordva, a szántás és vetés 95 százalékban el van végezve. — Látszik, hogy Fekete megértette az idők szavat és foglalkozik a körzetével. — De nem ez a helyzet a szomszéd körzetben, ahol a dűlőbiztos nem jár utána a dolognak, bemondiva, hogy 75 százalékban a körzetben az őszi munka el van végezve és a valóság az, hogy a munka csak 40 százalékban végeztetett el.

Külön meg kell dicsérni B. Szabó Sándor IX., 80/8. sz. alatti takost, aki a munkaversenyben vesz részt. Egy lovat másik gazdával összefogta és már minden őszi munkát elvégzett. Sok B. Szabó Sándort akarunk látni, akik egymással versenyezve megmutatják, hogy időben el lehet az őszi munkát végezni.

Uj magyar szabadalom

A szabadalmi bíróság Korcsok Gergely és Szűcs Imre békés-földvári lakosoknak 138.716 szám alatt lajstromozott szabadalmat adott. A szabadalom egy olyan órára vonatkozik, amely a 24 órás időszámítást mutatja. Ez a találmány nagyban hozzájárul a 24 órás időszámítás népszerűsítéséhez. A számlap 0—24 íg terjedő óra-beosztással van ellátva. Ez tehát feleslegessé teszi az át-számítást, mert egyfolytában mutatja a nap 24 óráját. Az óra ébresztő-óraként is használható csekély átalakítással. A 24 órás beosztás a vasutállomásokon, postahivatalokban, valamint a rádió bemondivásánál már használatos. Ezen a most szabadalmazott órában ez már a számlapon is mindjárt látható.

A szabadalom megjelent 1948 szeptember 15-én. Kívánatos lenne, hogy mielőbb tárgyalások indulnának meg a szabadalom megvalósítására.

Szabad petróleum kerül forgalomba

November 1-től 2 forintos áron szabad petróleum kerül forgalomba. Szabad petróleumot csak háztartási célokra adnak.

Egy személynek egyszerre csak 5 liter petróleumot szabad kiadni. A tervek szerint a jövőben azonban több petróleumot bocsátanak szabad forgalomba és fokozatosan megszüntetik a petróleumhiányt.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Cukrász

üzletemet továbbra is fenntartom

A rendeléseket pontosan leszállítom. Kérem további szíves támogatásukat.

Özv. Szikszay Sándorné

A Magyar Vöröskereszt Békésen Tájékoztató Irodát állít fel

hetenként kétszer a Vöröskereszt irodájában (Béraház, 6. számú iroda) kedden, pénteken 11—1 óráig.

A Magyar Vöröskereszt nemzetközi szociális szolgálata a következő ügyek intézését végzi:

1. Külföldről érkező Magyarország területére vonatkozó keresések lebonyolítása, családi kapcsolatok helyreállítása.
2. Magyarországból kivándorlók,

külföldön végzendő keresések.

3. Háboru alatt eltűnt gyermekek felkutatása.

4. Okmány beszerzések külföldről.
5. Magyarországon esett külföldi katonák sírhelyének felkutatása és az országban esett holtak nyilván-tartása.

Zászlószentelés

A Békési Állami Szegedi Kis István Gimnázium ifjusága november 6-án, szombat délután 3 órakor zászlóavató ünnepséget rendez, este 7 órakor a Béraház nagytermében kulturműsört, utána táncmulatságot. A délutáni ünnep a gimnázium udvarán lesz a következő műsorral:

1. Köztársasági induló.
2. A gimnázium igazgatójának üdvözlő beszéde.
3. A gimnázium Diákszövetsége vezetője ünnepi beszédet tart.
4. Az egyházak megáldják a zászlót.

5. Sej, a mi lobogónkat. (Éneklés az ifjusági énekkar).

6. A társadalmi egyesületek képviselői üdvözlők a zászlót.

7. A Diákszövetség Országos Központja képviselőjének beszéde.

8. Himnusz.

A zászlószentelés ünnepségére belépődíj nincs.

A kulturműsorra és a tánagra a belépődíj: I. hely 4 Ft, II. hely 3 Ft, III. hely 2 Ft.

Mind a zászlószentelési ünnepségre, mind a kulturműsorra és az azt követő tánagra mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

Tűzoltónap

A mezőberényi tűzoltózenekar pattogó ütemei mellett folyó hó 24-én délután Mezőberény, Szarvas, Gyoma, a mezőberényi szőnyeggyár és Békés tűzoltócsapatai három fecskenövél kivonultak a sporttelepre, hogy zárógyakorlatokat mutassanak be. Sajnos, a közönség részéről igen csekély érdeklődés mutatkozott a bemutató iránt, aminek csak részben volt a szeles és hűvös idő az oka. Nagyobbrészt a békésiek közönségét kell emiatt megrónunk.

A kivonult csapatok előbb díszmenetben vonultak el Dévényi tűzoltóalezredek, vármegyei osztályparancsnok előtt. Azután motor, mozdony és kocsi-fecskenövéllel, továbbá a mezőberényi tűzoltóság tanyai típusú kis motorfecskenövéllel mutattak be szerelési és támadási gyakorlatokat. A csapatok egyforma szépen és nagy szaktudással szerepeltek. Nagyon kevés volt a különbség köztük. Ha megemlítjük, hogy az utóbbi időben a békési tűzoltóság műszaki felkészültsége igen előnyös változáson ment keresztül, ezzel arra is rámutatunk, hogy mint járási központi intézmény a ráváró feladatoknak teljesen megfelelt.

A gyakorlatok után este 7 órakor közös vacsora volt a volt Szociáldemokrata Párt helyiségében, ahol Nagy Jenő tűzoltóparancsnok üdvözölte a megjelenteket és megemlítette, hogy a közönség közönye

ellenére sem csügged el a tűzoltóság és mindig teljesíteni fogja szociális kötelességét. Dévényi tűzoltóalezredek beszédében azt hangsúlyozta, hogy a tűzoltóság minden akadályt le tud győzni, így le fogja győzni az érdeklődés hiányát is. Bizik a bajtársiasság szellemében és abban, hogy az állam is meg fogja tenni kötelességét és támogatja a tűzoltóságot a nemzeti vagyon védelméért folytatott nehéz munkájában.

Felhívás

a volt haszonbérlelők köz

Békés nagyközönség eljárásága felhívja azokat a volt haszonbérlelőket, akikkel szemben a 9000—948. korm. sz. rendelet alapján előhaszonbérleti jog gyakoroltatott, tartoznak azonnal bejelentést tenni az állam, valamint állami érdekeltégű vállalatok, MOSZK, OSZH, bankok és takarékpénztárakkal szemben fennálló tartozásokról és a termséketaraktarításával kapcsolatos munkabér tartozásokról. A bejelentő lapokat a FÉKOSZ tölti ki és a szabályszerűen kitöltött bejelentőlapokat a közönséghez a 2. sz. irodájában kell átadni.

Baromfiólak készítése

Közhírré teszi az eljárásága, hogy a földművelésügyi miniszter a hároméves terv keretében ólépítési segélyakció megindítását határozta el. Az akció keretében a baromfiólak tartozékát képező ajtók, ablakok, kibúvónyílás, valamint felszerelési tárgyak, csapófészek, ilórudak, trágya fel-fogó deszka és ablakvédő drótháló kerülnék kiosztásra térítés nélkül abban az esetben, ha kérelmező a kívánt feltételeknek megfelel és kötelezi magát a kiadott tervrajz szerinti baromfiólak építésére. Bővebbet a közönséghez a 2. sz. irodájában.

Eladni, vagy venni? akar valamit hirdessen a

„Békés” újságban Biztos siker

Állami érdekeltégű biztosító vállalat fixfizetéssel és jutalékkal

helyi képviselőt keres

Ajánlatokat „Biztosító” jelígre a kiadóba

Felhívás!

A Vármegyei Népi Bizottság felhívja a lakosságot, hogy az őszi szántási és vetési munkálatok ellenőrzését a helyszínre kiküldött ellenőrző szervei útján megkezdi.

Ez a bizottság minden község határában ellenőrizni fogja, hogy a gazdálkodók eleget tettek-e a szántási és vetési kötelezettségüknek és ha mulasztást tapasztal, köteles azonnal gondoskodni az elhanyagolt ingatlan kényszerbérlet útján történő hasznosításáról. Súlyosabb esetekben a mulasztó gazdálkodó internálását is foganatosítani kell.

Figyelmezteti tehát a Vármegyei Népi Bizottság a gazdálkodókat, hogy a szántási és vetési munkálatokat úgy végezzék el, hogy az ellenőrző bizottság kifogást ne találhasson. A vetési munkálatokat haladéktalanul, a legrövidebb idő alatt be kell fejezni, de a kukorica letakarítását is el kell végezni november 1-ig, hogy a szántási munkák végzését ne akadályozza.

Saját érdekében figyelmezteti a Vármegyei Népi Bizottság a gazdálkodókat, hogy fenti kötelezettségüknek legyenek eleget, mert a mulasztókkal szemben a legszigorubb eljárás lesz alkalmazva.

OTI tájékoztató

Az OTI békéscsabai kirendeltsége közli az egyéni bejelentő lappal jelentő munkáltatókkal (tehát a havi jegyzékkel jelentő közép és az egyezményes u. n. nagy munkáltatókra ez a tájékoztató nem vonatkozik), hogy az Intézet központja elrendelte a békéscsabai kirendeltség illetékességi területén a kéthavonkénti járulékkiróvási rendszer bevezetését.

Ezek szerint a legközelebbi járulékkiróvást — az oltóber és nov. hónapokról — december hónapban foganatosítja a kirendeltség, a dec. és 1949 január hónapokról februárban, a február és március hónapokról áprilisban és így tovább.

Felhívja a kirendeltség az érdekelt munkáltatók figyelmét arra a körülményre, hogy a járadék esedékességére és befizetésére vonatkozó eddigi rendelkezések továbbra is érvényben maradnak. Vagyis a tárgyhónapban kifizetett munkabérek utáni járulékt továbbra is a tárgyhónapot követő hónap elsőjén esedékes a fizetési meghagyás kikézésére tekintet nélkül és a hónap 15-éig késedelemplők mentesen fizetendő.

Felhívás!

A békési közönségi ügyvezető orvos felhívja a lakosságot, hogy miniszteri rendeletre önkéntes népegészségügyi tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvenni óhajtok november 2-án délután 5 órakor jelenjenek meg az Egészségházban megbeszélésre.

Elfogták

egy négy év előtti gyilkosság tettesét

1944 december havában ismeretlen tettes meggyilkolta Kis Mihály X. ker. 434. szám alatti lakost.

A békési rendőrkapitányság bünyügyi osztálya a most újból felszínre kerülő ügyben erőlyes nyomozást indított és a tetteseket 24 órán belül kézrekerítette Kis János, a meggyilkolt öccse és Kis Mihályné, a meggyilkolt édesanyja személyében. Beismerő vallomásuk után a rendőrség átadta őket az ügyészségnek

HIREK

— A jövő héten a Ragettyi patika tart éjszakai szolgálatot.

— **Református istentiszteletek.** A templomban délelőtt 9 órakor istentisztelet és 11 órakor szentmise. Prédikál Balogh Máttyás, ágendázik Gúnczy Sándor. Délután 5 órakor prédikál Gúnczy Sándor. — Külső területen prédikálnak: Békés-Földváron és Pecén Vágó István, Borosgyánban és Törökföldön Egeresi László. Tarhoson dr. Szabó Lajos, Gyuriban és Kamutkerten Boros János.

— **A Ref. Nő- és Leányosztályok** előadását közkívánatra november 7-én, vasárnap délután 6 órakor megismétlik. — Jegyek ugyanott kaphatók.

— **Exkúró. Placsek Irén és Váradi István** szeretettel hívják rokonait és ismerőseiket november hó 6-án délután 5 órakor a ref. templomban tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A VHBSZ** közli, hogy a volt hadifoglyok között földosztás volt. 75 egyén között 276 kat. hold földet osztottak ki. További juttatások folyamatban vannak.

— **A KIOSZ** helyi szervezete utólagára szervezte fel az iparosokat, hogy a szervezetbe saját érdekében be, mert anyagi kiállításban csak azok részesülhetnek, akik KIOSZ-tagok és tagdíjukat minden hónapban rendezik. Vezetőség.

— **Felhívás.** Felhívja az eljáróság a községben működő szűcsöket, timárokat, gyapjufeldolgozó üzemeiket, továbbá kártozó, fonó és szövő üzemeiket, hogy nyilvántartásba való felvétel végett azonnal jelentkezzenek a községhez 2. sz. irodájában.

— **Ásványvízbeszerzés.** Közöszöri teszi az eljáróság, hogy a Gazdasági Főtanács határozata alapján állami vállalatok, intézmények és intézetek, amennyiben erre szükségük van és amennyiben ezt államosított vállalatok ki tudják elégíteni, ásványvizet csak az államosított vállalatoktól vásárolhatnak.

— **MNDSz hírek.** A MDSz és a FEKOSZ október 31-én, vasárnap délután 6 órakor a Bérház nagyszobájában műsoros tea-estet és táncmulatságot rendez. A tea 2:50 Ft, a hálói jegy 1:50 Ft. Kéri a közöszöri, hogy tea-csészét vigyen magával. — Az MNDSz október 31-én, vasárnap délután 3 órakor 10 pár cipőt oszt ki a szegény gyermekek között. — Az MNDSz felkéri tagjait, hogy november 1-én, hétfőn d. e. 11 órakor a Bérházban levő helyiségben gyülekezzenek, hogy a Névtelen Katona sírjához kivonuljanak s azt megkoszorúzzák.

— **Áramszünet.** A villamosmű közli, hogy hétfőn reggel fél 6 órától déli 12 óráig áramszünet lesz.

— **Pályázat trafikra.** Pályázatot hirdetnek a Békésen, Kossuth-utca 20. szám alatt megüresedett trafikjogra. Pályázhatnak hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva, hadigondozottak. Bővebb felvilágosítást ad a békési pénzügyőri szakasz.

— **Felhívás.** Felhívja az eljáróság a cirokseprőkészítők, nádfeldolgozó, háztetőt fedő nádazók, házi iparosok, zsupozók, kosárfonók, virág- és koszorúfonók stb. figyelmét, hogy drót- és szegszükségeikre a jegyet hivatalos úton a Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségénél (Budapest, Eötvös-utca 4.) szerezhetik be.

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Fábian Mihály—Kis Juliannának fia Mihály, Szilágyi Janos—Oláh Zsófiának fia Sándor, Baji László—Balogh Rebekának leánya Anna, Piko László—Fábian Zsuzsannának leánya Zsuzsanna, Szántó Imre—Elek Rózsának leánya Róza, Duzs Imre—Józsa Annának leánya Anna.

Házasságok: Kis László Ágoston Juliannával, Farkas Árpád Flóra Juliannával, Pál István Mészáros Juliannával, Ráfi Péter Csizmadia Zsuzsannával, Bánai László Süveg Eszterrel, Czírok János Nagy Juliannával, Nagy Imre Kocsor Zsuzsannával, Csizmadia László T. Nagy Margittal, Csarnai Mihály Nyiri Eszterrel, Bai László Lovas Juliannával, Dobi István Szalontai Erzsébettel, Szabados Pál Komán Donával, Sajtó Lajos Biró Juliannával, Szabados Sándor Molnár Mariával, Kis Mihály Török Juliannával, Hausz Imre Kelemen Eszterrel, F. Szőke Gábor Szamos Irénrel, Polyák József Koresák Jolánával, Mitya Mihály Juhos Juliannával.

Meghaltak: Juhász Ibolya 5 hónapos, Szikszay Sándor 64 éves, Fodor Antal 62 éves, Hollósy Adorján Babály Róza 54 éves, Kis Lászlóné Csikós Julianna 64 éves, özv. Kálmán Andrásné Darvasi Mária 77 éves.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak a rokonoknak, jó ismerősöknek, iparostársaknak, akik szeretettel jó férjem

Szikszay Sándor

temetésén megjelentek, koporsójára koszorút és virágcsokrot helyeztek, részvétellel mély fájdalommal enyhítendő igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

özv. Szikszay Sándorné

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik felejtethetlen jó feleségem, a legdrágább édesanyám és anyósom, a legmeglebbezősívű testvérünk, nagynénénk, unokatestvérünk és sógornók

jókai Hollósy Adorjáné sz. Babály Róza

elhunyatával mélyeség bánatunkban osztozkodtak, részvétellel nyilvánítták, temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, pótlóhatatlan veszteségünkért mély fájdalommal enyhítendő, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Hirdetmény

A Békési Református Egyház Vezetősége közöszöri teszi, hogy a temetőben levő **veteményföldöket** az 1949. évi nyári használatra a helyszínen a legtöbbet igénylőknek azonnali készpénzfizetés mellett el fogja árverezni.

1948. november hó 3-án, szerdán délelőtt 8 órakor a Róza temetőben.

1948. november hó 4-én, csütörtökön délelőtt 8 órakor a póvádi, 10 órakor a bánhidai és délután 2 órakor a malomvégi temetőben.

Vezetőség.

"Békés" Mozgó

Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor

Madách
(Az ember tragédiája)
Magyar film.

Kedden 6 és 8 órakor helyi árakkal

Csárdáskirálynő
Orosz film.

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

Iglói diákok
Magyar film.

SPORT

LABDARUGÁS

Agyagipar—BMSE 3—0 (1—0)
NB III. bajnoki.

Nagy reményekkel indult Békés-szabára a sok szurkoló, mintegy 300—400 kerékpáros, hogy tanuja legyen a BMSE győzelmének. A csapat azonban nem szolgált rá a nagy bizalomra, mert erőtlén, lélek nélküli játékkal vereséget szenvedett. Az első félidő igyekező játéka után BMSE főlényt vart mindent a második félidőben, aminek éppen az ellenkezője történt. Nem hozható fel a vereség okául a megítelt 11-es kétszeri rugása sem, mert azt a játékvezető a szabályokban előírt követelmények szerint hajhatta végre.

Legnagyobb hiba az egész játék alatt a kondíció hiánya, a rossz labdadobás az összekötők csapkodó rendszertelen játéka, kik egy ép leadást képtelenek voltak adni szélsőjüknek, akik így egész játék alatt foglalkoztatva nem voltak. Már pedig WM rendszerben, melyet a BMSE kísérletezik, csak a szélsőkre és a középcsatárra épített támadásokkal lehet eredményes támadást végrehajtani.

Vasárnap a B. MÁV lesz az ellenfele itthon a BMSE-nek s a fél 3-kor kezdődő mérkőzésen reméljük, hogy egy jobb és ezen hibáktól mentes BMSE-t láthatunk.

KOSÁRLABDA

Megszűnt a Békés NB II.-ös kosárlabda csapata

Ma irunk utólagra azokról a kiváló sportolólányokról, akik ezt a sportot olyan magas fokra emelték, amilyen egyetlen békési csapat sem volt még. Mindenki előtt világos az a nehéz helyzet, melyben ez a sport elindult Békésen. Anyagi hiányában már a kezdet kezdetén mellőzés volt az osztályrészesük. Meg kellett küzdeniük a közöszöri, melyet a női sport iránt viseltek. — Azonban az a hét lány, névszerint: Orosz Gitta, Keoskés Erzsébet, Bai Borbála, Tóth Margit, Török Éva, Kutyk Margit és Andrákó Ella végig kitartottak és szorgalmas munkájukkal a Békési MÁV keretében sok dicsőséget szereztek Békésnek, miért ezúton nyilváníttuk munkájukat elismerésünkre.

A B. MÁV feloszlata után — anyagi hiányában — a Békésesabai MÁV színeiben, Békés székhelyen akartak indulni, mert a BMSE a szükséges anyagiakat miatt nem tudta volna utaztatni a csapatot.

Voltak egyesek, akik ebbe sem beletnyugodni, de indulási lehetőséget sem tudtak adni s feljelentéssel éltek. Ennek következtében elvesztette a csapat az NB II.-re való jogosságát és vissza kellett Békésre jönni. BMSE színeiben indulhatott volna a csapat, de az illetékesekkel történt tárgyalás után megállapítást nyert, hogy a BMSE képtelen a kiadások vállalására. Miután a játékosok így egyesületen kívül lettek, szabadon igazoltathatták magukat oda, ahová akarják.

Hogy a jövőben hogy alakul ezen érdemes csapat helyzete, nem tudjuk. Értesülésünk szerint, az a valószínű, hogy egyénileg kéri átigazolásukat a Békésesabai MÁV-ba.

Igy ért véget egy kelkes kis csapat békési működése, melynek eredményeire mindenkor büszkén emlékezhet vissza Békés sportot kedvelő közöszöri.

Gimnázium VIII.—Gimnázium VII. (női) 4—3 (3—0).

Gimnázium VIII.—Gimnázium VII. (férfi) 45—24 (25—12).

ÉPOSZ gyűlés szombaton este 7 órakor a ligetben.

Mezőgazdasági gépek: ekék, lánc- és fogasboronák kaphatók Nyeste vaskereskedőnél.

Apróhirdetések

Eladó üzleberendezés dobozokkal együtt. Cim a kiadóban.

Eladó II. ker. Pacsirta-utca 22. sz. alatti ház. 46

Eladó Attila-utca 10. számú ház. Érdeklődni V., Kölcsey-utca 7.

Zománc-, lakk-olajfesték mindenféle porfesték, kátrány és karbólium a legolcsóbban kaphatók Nyeste vas- és festék-üzletében.

Eladó egy billiárdasztal, székek, asztalok és Vashalomban a Tatra-utca 5. számú házban. Érdeklődni az Ács-vendéglő helyén.

Használt arany és ezüsttárgyakat, régipénzeket a legmagasabb áron veszek. Ravasz óras-mester.

Eladó egy billiárd-asztal Békés-Földvár IX., Szarvasi-ut 2.

Maróban többszáz kéve tengeriszar eladó. Cim: Iranyi-utca 22.

Legjobb helyen lévő, mindenre alkalmas hámoszázac háztelek a rajta lévő tetőserepekkel jutányosan, kedvező feltételre eladó. Bővebbet Gát-utca 18.

Eladó a Kossuth-utca 32. sz. alatti vendéglő ház. Érdeklődni Hídvegi-utca 1. 44

Villanygökök és villanyzerelési anyagok Nyeste vaskereskedőnél.

Eladó a Nagykertszél 4. számú ház nagy kerttel (részletre is) és a Rotherm-utca 7. sz. ház. Értekezni lehet Gáboroné ingatlanirodában, Buzapias.

Eladó 1 darab kalapácsos daráló-gép II. ker. Iranyi-utca 7.

Eladó here-széna Petőfi-utca 46. szám alatt.

Gőre lebontásra eladó I., Körösi-utca 22.

„Porzol” csávozószerszám kapható Nyeste vaskereskedőnél.

Eladó egy 65 literes órankénti teljesítményű tejszeparátor Ember Vendéglő II., Váradi-utca 24. Gőzöszög.

Berkocsinak is alkalmas fiáker eladó. Értekezni lehet I., Szánkó Albert utca 1. szám alatt.

Egy háztartási alkalmazottat keresek mindenre. Caupor üzlet.

Eladó használt kemény és puhafa hálószoba bútort Kossuth-utca 46.

Igen erős strapa írógép jutányos áron eladó. Tengeriért, vagy bármilyen elcsorékolhat. Bővebbet a lap kiadó-hivatalában.

Sürgősen eladó IV., Lengyel L-utca 34. számú ház.

Tehenet tehozamra vállalom. Baji Gábor X. ker. 12.

Tanszerek, irodacikkek, papírárak, töltőtollak, szépirodalmi könyvek nagy választékban

töltőtolljavítás

dr. Püski

könyvüzletében

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békés megyei lapja.

Megjelenik minden vasárnap.

Feladó szerkesztő: Püski Sándor dr.

Feladó kiadó: Hagyas János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor könyvesbolt.

Előfizetés díja egy negyedévre 7:20 forint Ára példányonként 60 fillér. Telefon: 53. Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés

II. évf. 45. sz.

ha

A Ne

Vezetős

tartotta

ülését.

Az O

Függő

tanácsko

nyelt és

hogy a

vező és

gyékben

szövetség

Doigozó

közös n

völzi az

gazdapá

hogy a

valamin

ipáros,

demokra

töltött i

Az C

kozott e

kérdésel

gazdasági

problém

rozatok

1. A

időjárás

és vetés

a pá

össze

tásáv

szánt

to

és teljes

minden

igél és s

Fontosn

tevégek,

is levők

vetőmag

tási és v

és ellen

igáero

sével bi

jesítését.

2. Az

öröm

üdvöz

melős

és az

nagyser

rendű k

vetkezet